

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **D. D.**, nar. ..., evidenční číslo ..., státní příslušnost Arménská republika, hlášen na adrese Pobytové středisko MV ČR, Rudé armády 1000, 517 41 Kostelec nad Orlicí, zast. JUDr. Dagmar Kláskovou, advokátkou se sídlem U Soudu 388, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 8. 2016, č.j. OAM-300/ZA-ZA11-ZA05-2016, ve věci mezinárodní ochrany,

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í á .
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Dagmar Kláskové se přiznává odměna za zastupování ve výši 12.342,-Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

Uvedené rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž v obecné rovině namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech a že žalovaný v řízení o udělení mezinárodní ochrany porušil ustanovení § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 3, 4, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 12, § 14, § 14a zákona o azylu, čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a čl. 3 Úmluvy proti mučení.

V doplnění žaloby prostřednictvím soudem ustanovené zástupkyně žalobce uvedl, že byla nesprávně posouzena hrozba nebezpečí újmy na jeho životě a zdraví pro jeho opoziční názory, dále nesouhlasí se závěrem žalovaného, že na území Arménie neprobíhá ozbrojený konflikt, který by pro něho znamenal jakékoliv nebezpečí. Žalovaný dle jeho názoru neměl k takovýmto závěrům shromážděno dostatek relevantních informací. Naopak obavu žalobce z jeho pronásledování z důvodu politických názorů utvrdila i informace, kterou mu poskytla jeho matka, která v létě tohoto roku navštívila Arménii a byla ihned kontaktována policií s výzvou, aby se dostavila k podání informací ohledně žalobce. Matka žalobce na tuto výzvu nereagovala a okamžitě z Arménie odcestovala. Navrhl k důkazu výslech své matky D. D..

Dále žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že neúspěšným žadatelům nehrozí žádná újma. Uvedené se týká pouze ekonomických migrantů, naopak političtí odpůrci jsou při svém návratu postihováni. Informace MZV ČR č.j. 103508/2016 ze dne 2. 6. 2016 čerpá z oficiálních arménských zdrojů a zcela se nerozlišuje, zda se jedná o navrátilčí se žadatele o azyl tzv. ekonomické či politické. Žalobce namítá, že samotný obsah těchto informací je v rozporu se zprávami mezinárodních organizací, konkrétně Amnesty International 2015/2016 ze dne 24. 2. 2016 – Stav v oblasti lidských práv ve světě – Arménie, která hovoří o tom, že pokojné protesty byly opakovaně přerušovány, s použitím nepřiměřené síly ze strany policie, pořadatelé protestů čelili zatýkání, trestnímu stíhání. Stejně tak Výroční zpráva Human Rights Watch 2016 – Arménie z 27. 1. 2016 hovoří o obavách ze zasahování vlády do svobody shromažďování, špatných podmínkách ve věznicích. Zpráva MZV USA o dodržování lidských práv v Arménii za rok 2014 z 25. 6. 2015 pak hovoří o problémech - korupci a nedostatečné transparentnosti ve státní správě, omezování práva občanů změnit svoji vládu. Zpráva poukazuje na mučení k získání doznání ze strany policie, která měla občany při zatýkání a výslechu bít. Obsah těchto zpráv zpochybňuje závěry žalovaného o bezpečnostně právní situaci v Arménii a postavení politických odpůrců.

Žalovaný si dle žalobce pro své rozhodnutí nezajistil dostatek podkladů, a to zejména ve vztahu k posouzení důvodů pro udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu, případně humanitárního azylu či doplňkové ochrany, když žalobce tvrdí, že byl ze strany státních orgánů (vládního režimu) pronásledován pro uplatňování svých politických názorů zejména z důvodu svého členství a aktivitě v opoziční skupině Arménský národní kongres, a to včetně toho, že byl vystaven fyzickému násilí pro své politické názory. Žalobce správnímu orgánu vytýká, že ve svých závěrech vychází výhradně z oficiálních dokumentů státních orgánů Arménie a nepřihlíží ke zprávám mezinárodních organizací, a sám si neověřuje faktický stav. Žalovaný tak dle názoru žalobce porušil zejména § 68 odst. 3 správního řádu, když nepřesně a neúplně zjistil skutkový stav, který nesprávně právně kvalifikoval. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek, s nimiž nesouhlasí, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Uvedl, že zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí, které považuje v daném případě za zcela dostatečné.

Konstatoval, že v případě žalobce se jedná o již druhou neúspěšnou žádost o udělení mezinárodní ochrany, přičemž o první žádosti bylo rozhodnuto rovněž meritorně, správnost a zákonnost uvedeného rozhodnutí potvrdil krajský soud a následně i Nejvyšší správní soud. Žalobce však po prvním skončeném řízení do země původu nevycestoval. Žalovaný poukázal na to, že v předchozím vyjádření ze dne 6. 3. 2015 k podané žalobě uváděl, že s ohledem na podstatné rozpory a zmatečnost ve výpovědích žalobce působí jím prezentovaný příběh a problémy v zemi původu značně nevěrohodně, což je podrobně popsáno v odůvodnění rozhodnutí ze dne 11. 11. 2014. Žalobce opakovaně dával své problémy do souvislosti s činností svého bratra V. D., avšak ani tomuto nebyla žádná z forem mezinárodní ochrany udělena, přičemž jeho řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo pravomocně ukončeno již koncem roku 2013 na základě ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Žalobce rovněž do Arménie opakovaně cestoval a poté tuto zemi legálně bez problémů opouštěl, což nesevčí o tom, že by příslušné arménské orgány měly o jeho osobu nějaký zájem, konkrétně, že by měly zájem ho pronásledovat, mučit apod., jak žalobce tvrdí. Žalovaný rovněž neshledal důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. Na svém předchozím vyjádření tedy žalovaný trvá i nadále.

Žalovaný dále uvedl, že v současné době na území Arménské republiky žádný ozbrojený konflikt neprobíhá. Co se týče vývoje v Náhorním Karabachu, konstatoval, že v květnu 2016 uzavřeli ve Vídni prezidenti Arménie a Ázerbájdžánu příměří (zprávy z databáze ČTK), které ukončilo dubnový ozbrojený konflikt mezi oběma zeměmi, nadto žalobce před odchodem ze země původu žil v Jerevanu nikoli v Náhorním Karabachu. Navrhovaný výslech matky žalobce je dle žalovaného nadbytečný. Pokud by arménské státní orgány měly nějaký zájem o poskytnutí informací od matky žalobce, lze předpokládat, že by jí ani neumožnily opět bez problémů ze země vycestovat.

K výhradám zástupkyně žalobce co do použitých podkladů, žalovaný trvá i na objektivitě zprávy MZV ČR č.j. 103508/2016-LPTP ze dne 2. 6. 2016, nadto žalobcovy politické důvody byly zpochybněny, jakož i zájem arménských úřadů o jeho osobu vůbec. Žalovaný po individuálním posouzení žádosti žalobce trvá na tom, že mu v případě návratu do země původu žádná diskriminace, pronásledování či vážná újma ve smyslu zákona o azylu nehrozí. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, projednal žalobu při jednání za přítomnosti tlumočníka do jazyka arménského.

V přezkumném řízení soud ze správního spisu zjistil následující rozhodné skutečnosti.

Žalobce poprvé požádal o mezinárodní ochranu v ČR dne 5. 9. 2013 z důvodu obav z postihu za politické aktivity svého bratra (ve straně Dēdictví), který kvůli pronásledování opustil Arménii. Rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 11. 2014 nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana ve smyslu ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu s odůvodněním, že žalobce svou vlast opustil v souvislosti s odjezdem svého bratra a nikoli kvůli své politické aktivitě, obavy z pronásledování shledal žalovaný nevěrohodnými a výpověď žalobce za místy zmatečnou. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 17. 12. 2015, č. j. 29 Az 45/2014-70 zamítl. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 26. 1. 2016, č. j. 8 Azs 174/2015-25 žalobcem podanou kasační stížnosti odmítl.

V současné druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou žalobce podal dne 22. 3. 2016, uvedl, že je arménské národnosti i státní příslušnosti, hlásí se k arménské apoštolské církvi, ve vlasti žil v Jerevanu. Dále uvedl, že do roku 2013 byl řadovým členem politické strany „Dēdictví“, informoval o akcích strany, demonstracích apod. Do ČR přicestoval na turistické vízum letecky dne 9. 3. 2013. V září 2013 poprvé požádal o mezinárodní ochranu, která mu nebyla udělena. Nyní o mezinárodní ochranu žádá z důvodů politických a válečných. Uvedl, že při své první žádosti některé informace neměl. Jeho známí mu řekli, že jeho kamarádi byli v Arménii uvězněni jako političtí vězni za svou politickou činnost (stejnou, jakou vykonával i žalobce). Obává se proto, že v případě návratu do Arménie by mohl být uvězněn a zabit. Jeho politicky činní kamarádi byli odvedeni na vojnu do Karabachu i přesto, že byli od vojenské služby osvobozeni, někteří se musí skrývat v zahraničí. Žalobce nevykonal povinnou vojenskou službu, a pokud by se vrátil, byl by uvězněn za to, že se na povinnou vojenskou službu nedostavil nebo by ho poslali bojovat do Karabachu.

V následném pohovoru žalobce k politickým důvodům uvedl, že je popsál ve své první žádosti, nechce to opakovat, má psychické trauma, když na to musí vzpomínat. Za nové skutečnosti označil to, že dne 1. 3. 2014 byl uvězněn jeho kamarád, další informace však o něm nemá. Jiný jeho kamarád byl v říjnu 2013 odveden na vojnu do Karabachu, přestože neměl být povolán k výkonu vojenské služby. Žalobce má z domova informace, že mu stále chodí předvolání od policie a vojenského komisariátu, aby se dostavil na povinnou vojenskou službu nebo na policii na výslech. V této souvislosti se obává zatčení a potrestání za vyhýbání se vojenské službě, za což mu hrozí trest odnětí svobody až na čtyři roky. K válečným důvodům uvedl, že ač ve skutečnosti není vyhlášena válka, v Karabachu a příhraničí s Ázerbájdžánem se stále střílí, a pokud by se vrátil do Arménie, byl by odveden na vojnu. V této souvislosti uvedl, že nechce brát zbraň do ruky a zabíjet nebo být sám zabit. Ač byl ve vlasti od vojenské služby osvobozen, za což musel dát úplatek 10

tisíc USD, chodí mu čtyřikrát ročně předvolání do armády. První mu přišlo v únoru 2014, poslední v únoru 2016. V rámci prvního řízení tyto skutečnosti neuvedl, protože se o předvoláních dozvěděl až v prosinci 2015 (od rodičů, kteří pobývají v Polsku a kontaktovali sousedy v Arménii, kteří jim měli sdělit, že žalobci chodí nějaká předvolání, že tam má nějaké dopisy). Uvedl, že vzhledem ke svému členství v opoziční straně a vyvíjení opoziční aktivity mu hrozí, že by byl odveden do bojů na nejnebezpečnější místa, v případě uvěznění se obává o život. Jiné potíže ve vlasti neměl. Dále uvedl, že se narodil v ČR, cítí se zde být sociálně integrovaný. Pokud nebude jeho žádosti vyhověno, stejně neodjede. V ČR chce žít natrvalo. V Arménii nemá žádné blízké příbuzné, bratra má v ČR, matka žije v Polsku, otec v Rusku. Ke své žádosti doložil ručně psaný seznam obětí z bojů v Karabachu a svazek zpravodajských článků v českém jazyce o ozbrojeném střetu mezi Arménií a Ázerbájdžánem v dubnu 2016. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že má ledvinové kameny, jinak je zdrav.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Arménské republice. Žalovaný tak konkrétně vycházel z Informací MZV ČR, č. j. 125583/2015-LPTP ze dne 17. 12. 2015, č. j. 103508/2016-LPTP ze dne 2. 6. 2016 - Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, č. j. 120168/2015-LPTP ze dne 2. 2. 2016; Výroční zprávy Amnesty International – Arménie, ze dne 24. 1. 2016; Výroční zprávy Human Rights Watch 2016 – Arménie, ze dne 27. 1. 2016. Žalobce využil možnosti seznámit se s uvedenými podklady pro vydání rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout doplnění. V poskytnuté lhůtě pro vyjádření však žádné vyjádření či další doplnění podkladů nedoložil, žádné námítky nevznikly.

Při jednání soudu zástupci účastníků setrvali na svých návrzích a odkázali na svá písemná vyjádření.

Žalobce sdělil, že vše co uváděl v průběhu správního řízení, byly neoficiální informace o situaci v Arménii. V novinách ani v televizi se neuvádí to, co se v Arménii skutečně stalo. Všichni členové jeho rodiny nyní setrávají na území ČR, v Arménii nikoho a nic nemá. Žádá, aby se mohl nadále legálně zdržovat na území ČR. Dále uvedl, že příbuzný jeho otce měl do roku 2013 v Arménii vysoké postavení, proto tam žalobce mohl bez problému existovat. Uvedenou funkci již nyní nezastává a žalobce se ve vlasti nemá na koho obrátit. K dotazu pracovnice žalovaného upřesnil, že jeho strýc (bratranec jeho otce, do protokolu uvedl jeho jméno) měl hodnost generál majora a pracoval v KGB. Dále vysvětlil, že uvedené skutečnosti neuvedl při pohovoru dne 29. 3. 2016 proto, že o tom mluvit nechtěl, neboť ctil mlčenlivost, nyní již o tom hovořit může.

Ke svému členství ve straně Dědictví žalobce sdělil, že působil jako důvěrná osoba. To znamená, že v době voleb kontroloval ve volebních místnostech průběh voleb. Poté, co jeho strana ve volbách prohrála, účastnili se jako opoziční strana různých mítinků a vyjadřovali svůj nesouhlas s politikou a vším, co souviselo s volbami. Uvedené skutečnosti se týkaly roku 2012-2013.

K dotazu pracovnice žalované, zda žalobce žalovanému doložil osvobození od vojenské služby, uvedl, že předmětné potvrzení odevzdal v zemi svého původu na

pasovém oddělení, správním orgánům ČR ho nepředložil. Žalobce dále doplnil, že uvedené osvobození od výkonu základní vojenské služby bylo časově omezené, platilo pouze do dubna 2016. Nyní by se tedy na něho povinnost výkonu vojenské služby vztahovala. Zároveň potvrdil, že ve správním řízení o časovém omezení osvobození od výkonu základní vojenské služby nehovořil, protože k tomu neměl důvod.

Krajský soud rozhodl, že zástupkyní žalobce navrhovaný výslech matky žalobce nebude proveden pro nadbytečnost a z důvodu ekonomiky řízení (§ 52 odst. 1 s. ř. s.).

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba **n e n í d ů v o d n á**.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce učiněných v tomto i předchozím řízení a na základě výše uvedených informací o zemi původu, zhodnotil i žalobcem předložené materiály.

Krajský soud v přezkumném řízení pečlivě hodnotil jednotlivé výpovědi žalobce učiněné v tomto i předchozím správním řízení, žalovaným shromážděné informace o zemi původu, jakož i výpověď žalobce učiněnou v řízení před soudem. Po uvedeném hodnocení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, správní orgán zjistil stav věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Dle názoru soudu žalobce neuvedl žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit, že byl v zemi původu pronásledován dle § 12 písm. a) zákona o azylu nebo že by mohl mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu anebo že by mu hrozila vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu.

Žalobce uvedl, že ve vlasti byl členem politické strany Dědictví. V průběhu správního řízení ve vztahu k politickým důvodům své žádosti uvedl, že o nich hovořil v minulém řízení, nyní o tom mluvit nechce, protože z toho má psychické trauma. V žalobě žalobce zcela nově uvedl, že byl ze strany státních orgánů pronásledován pro uplatňování svých politických názorů z důvodu svého členství a aktivit v opoziční skupině Arménský národní kongres a že byl vystaven fyzickému násilí pro

své politické názory. Uvedené skutečnosti nemají oporu ve správním spisu a předchozím správním řízení, proto je soud nebude hodnotit ani se k nim blíže vyjadřovat.

Krajský soud předně konstatuje, že první žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany v ČR, kterou podal z politických důvodů, nebyla shledána důvodnou, neboť své problémy odvozoval převážně od rovněž politických potíží svého bratra, které ani u jednoho z nich nebyly shledány azylově relevantními, přičemž v případě žalobce krajský soud a Nejvyšší správní soud potvrdily správnost závěrů žalovaného o nevěrohodnosti žalobcem tvrzených skutečnostech a zmatečnosti jeho výpovědí jako celku o jím prezentovaných potížích v zemi původu. Žalobcem nyní vyslovené obavy pro případ návratu z důvodu potíží jeho kamarádů pro stejnou politickou činnost jakou vykonával i žalobce, jsou zcela obecné, neurčité a zprostředkované (... „známí mu řekli, že jeho kamarádi byli v Arménii uvězněni jako političtí vězni...“). Žalobcem tvrzené politické potíže nebyly shledány důvodnými ani v předchozím ukončeném správním a soudním řízení, a pokud se na ně žalobce v tomto řízení opětovně odvolává, nelze dospět k jinému závěru, než jaký učinil žalovaný, tedy že je nelze shledat azylově relevantními ani v současně vedeném řízení. Žalobce při ústním jednání před soudem uváděl nové skutečnosti, např. že ve straně Dědictví působil jako důvěrná osoba (v souvislosti s volbami v letech 2012 až 2013) a že jeho strýc měl do roku 2013 v Arménii vysoké postavení. Soud konstatuje, že žalobce uvedené skutečnosti zcela jistě mohl uvést v předchozím řízení, neboť časově se vztahují spíše k jeho předchozí žádosti, která však nebyla shledána důvodnou. To, že o nich žalobce hovoří až nyní a doplňuje další nové informace, např. to, že jeho osvobození od vojenské povinnosti v zemi původu bylo časově omezené, svědčí o tom, že žalobce se snaží hledat důvody, pro které by mu mohla být mezinárodní ochrana udělena. Soud těmto novým tvrzením nepřiznal žádnou relevanci.

Krajský soud má za to, že žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně vypořádal i s žalobcem uváděnou obavou povolání do armády v souvislosti s tvrzenými předvoláními, která sama o sobě nelze považovat za pronásledování dle zákona o azylu, jak odůvodnil žalovaný s odkazem na platnou judikaturu. Žalovaný vycházel i z žalobcova sdělení, že byl od vojenské služby osvobozen, o časovém omezení osvobození od výkonu vojenské služby žalobce poprvé hovořil až nyní před soudem, jedná se tedy o nové skutečnosti, které žalovaný nemohl ve správním řízení zhodnotit a jak soud uvedl výše, nelze je nyní hodnotit jinak, než jako tvrzení účelové. K obavě z povolání do armády krajský soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že branná povinnost je zcela legitimní i podle mezinárodních úmluv, jimiž je ČR vázána (Ženevské úmluva, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod). Krajský soud v tomto směru odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, srov. např. rozsudek ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44 (všechny zde citované rozsudky jsou dostupné na www.nssoud.cz), v němž uvedl: „*Samotné odmítání vojenské služby odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.*“ V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č.j. 5 Azs 4/2004-49 se uvádí: „*Odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li*

takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím“. Výhrada svědomí je tak jednou z výjimek, která by odůvodňovala případné udělení mezinárodní ochrany. Žalobce však v průběhu správního řízení nic takového neuváděl. Zhoršená bezpečnostní situace nespadá mezi taxativně uvedené důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a je zhodnocena v rámci doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

Pokud žalobce v řízení před soudem uvedl, že žádá, aby zde mohl legálně pobývat, žije zde celá jeho rodina a v Arménii nikoho a nic nemá, je soud nucen konstatovat, že snahu o legalizaci pobytu nelze podřadit pod výše uvedené taxativně vymezené důvody pro udělení azylu dle § 12 cit. zákona. K uvedenému účelu slouží zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, jehož institutů mohl žalobce zcela jistě využít. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 11. 2004, č.j. 7 Azs 117/2004, uvedl, ... *„že azylové řízení je zcela mimořádný institut sloužící k ochraně cizinců, kteří pocítují důvodnou obavu před pronásledováním v zemi původu. Prostřednictvím azylového řízení tak nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje.“* Institut azylu není a nikdy nebyl nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo této osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jeho představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo nehumánní azyl neudělit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005-60).

S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud plně ztotožňuje.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace a zdravotního stavu a věku žalobce, neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný. K udělení azylu z humanitárních důvodů

se opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí ze dne 11. 3. 2004, č. j. Azs 8/2004, v němž se podává: „*Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu*“. Soud tak uzavírá, že žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci, předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny partnerovi osoby požívající doplňkové ochrany je trvání partnerství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Podle § 14b odst. 4 zákona o azylu v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze

udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Použité informace, s nimiž se žalobce seznámil, lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a způsobilé k posouzení, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný dospěl k závěru, že tomu tak není, přičemž se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Rovněž se zabýval aktuální bezpečnostní situací v Arménii, připomněl letitý spor mezi Arménií a Ázerbájdžánem o oblast Náhorního Karabachu, který eskaloval v dubnu 2016 s tím, že dle výše citovaných informací v současné době na území Arménské republiky žádný ozbrojený konflikt neprobíhá. Mezi oběma státy bylo v květnu 2016 ohledně Náhorního Karabachu uzavřeno příměří. Žalovaný poukázal i na to, že žalobce před odchodem z vlasti žil v Jerevanu a nikoli v Náhorním Karabachu. Není proto důvod, proč by se v případě návratu do vlasti měl žalobce vracet právě do uvedené oblasti. Informace MZV ČR ze dne 2. 6. 2016 (dle které pozice neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu je po návratu do vlasti stejná jako u všech ostatních migrantů, kdy výjimkou mohou být aktivní politici, pokud je jejich žádost neúspěšná a informace se stane veřejnou, mohou být terčem pozornosti sdělovacích prostředků; obecně nedochází k organizované či státem řízené diskriminaci) je standardní a vzhledem k tomu, že žalobce nebyl aktivním politikem, jeho tvrzené politické pronásledování nebylo žalovaným ani krajským soudem shledáno důvodným, nebylo třeba zajišťovat další či podrobnější informace v uvedeném smyslu.

Krajský soud má po provedeném přezkumu za to, že žalovaný se v odůvodnění i této části rozhodnutí zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením jednotlivých hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu (viz strany 9 až 10 napadeného rozhodnutí). Důvody pro postup dle § 14b zákona o azylu nebyly soudem v daném v případě rovněž zjištěny, jak správně uzavřel a odůvodnil žalovaný. Se závěry žalovaného a odůvodněním i této části rozhodnutí se soud ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, tak, jak připouští rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, podle kterého *...,je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.*

Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), dostatečných podkladů (§ 50 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobci byla pro řízení před soudem ustanovena zástupkyně advokátka, jejíž odměnu a výdaje za zastupování hradí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Krajský soud určil odměnu advokátky v požadované výši podle ust. § 9 odst. 4 písm. d), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), d), g), vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, za tři úkony právní služby po 3.100,-Kč (převzetí a příprava zastoupení, písemné doplnění žaloby, účast na jednání před soudem dne 13. 10. 2017), tj. 9.300,-Kč, tři režijní paušály po 300,-Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. 900,-Kč. Vzhledem k tomu, že advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je advokátka povinna z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů. Částka daně 21% činí 2.142,-Kč. Celkem se tedy ustanovené advokátce přiznává odměna ve výši 12.342,-Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 20. říjen 2017

JUDr. Ivona Šubrtová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
J. L.